

1. Bilance půdy

- Zemědělská půda ustupuje stavební výrobě**

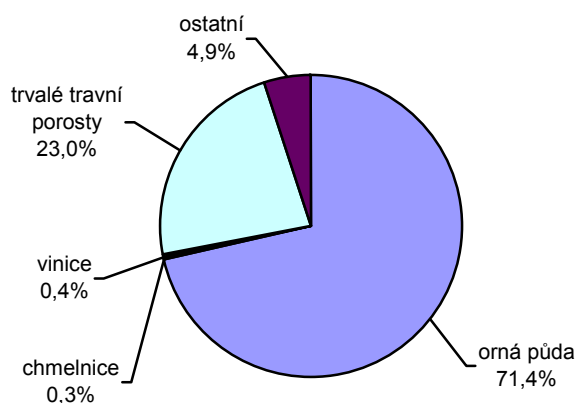
Rozloha České republiky činí 78 867 km², neboli 7 887 tis. hektarů. Z toho v roce 2007 podle údajů Českého úřadu zeměměřického a katastrálního připadalo 4 249 tis. ha na zemědělskou a 3 638 tis. ha na nezemědělskou půdu.

Největší plochu zemědělské půdy v roce 2007 zaujímalá orná půda (3 032 tis. ha, tj. 71,4 % celkové zemědělské půdy). Druhý největší podíl (23,0 %) tvořily trvalé travní porosty, což jsou louky a pastviny na rozloze 978 tis. ha - Graf č. 1-1.

Od roku 1993 do roku 2007 ubylo 33 tis. ha zemědělské půdy (tj. úbytek o 0,8 %). Největší úbytek byl zaznamenán u orné půdy (141 tis. ha, resp. 4,4 %) - Graf č. 1-2. Zemědělská půda a zejména orná půda stále ustupuje v posledních letech novým stavbám, ať už bytovým nebo rodinným domům, ale také především novým obchodním střediskům a skladům.

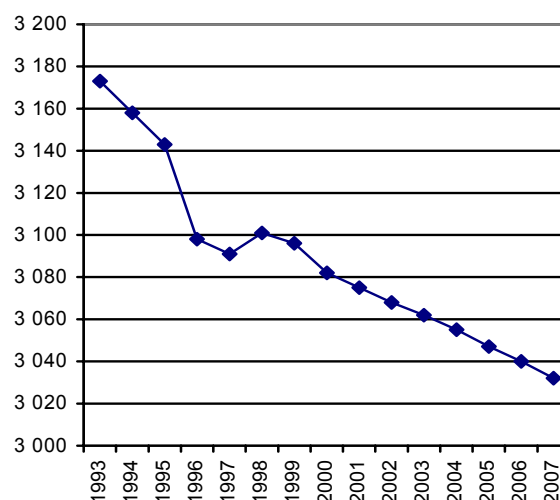
Počet obyvatel ČR k 31.12.2007 byl 10 381 130 a hustota obyvatelstva byla 131 osob na km². Na každého obyvatele ČR pak připadlo přibližně 0,4 ha zemědělské půdy (přesněji 4 093 m², což je plocha o rozloze asi 64 x 64 metrů).

Graf č. 1-1: Struktura zemědělské půdy v roce 2007 (%)

Pramen: Český úřad zeměměřický a katastrální

Graf č. 1-2: Vývoj orné půdy v ČR mezi roky 1993 až 2007 (tis. ha)

Pramen: Český úřad zeměměřický a katastrální

- Nejvíce polí má Středočeský kraj**

Největší podíl z krajů ČR (18,8 %) na rozloze orné půdy má s 553 tis. ha Středočeský kraj. Orná půda v tomto kraji představuje polovinu celkové rozlohy (50,3 %) - Kartogram 1.

Nejmenší podíly orné půdy na celkové rozloze mají hornaté a zalesněné kraje Karlovarský (16,9 %) a Liberecký (21,6 %).

- ČR patří k zemím s vyšším podílem orné půdy na rozloze**

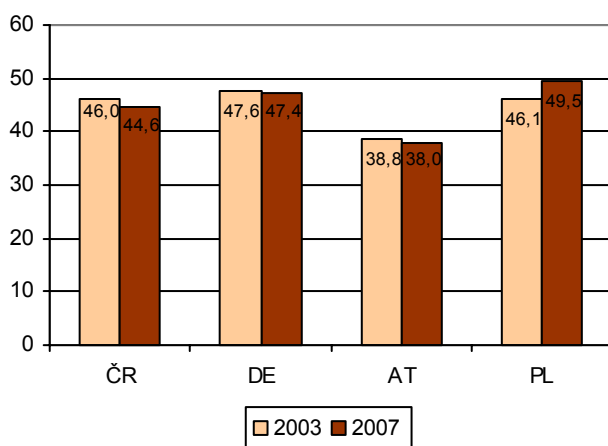
V rámci mezinárodního srovnání mezi zeměmi EU patří ČR mezi země s větším podílem orné půdy na celkové rozloze. V roce 2005 měla ČR ornou půdu na 34,2 % celkové rozlohy a dosáhla v pomyslném žebříčku EU27 5. místo. Více než 35,0 % využití rozlohy na pole mají Dánsko (to je s 58,0 % na 1. místě) a východní země EU (Polsko, Slovensko, Maďarsko, Rumunsko). V podobném intervalu jako ČR (30,1-35,0 %) jsou ještě Německo, Nizozemí a Francie. Většina ostatních zemí EU27 má podíl orné půdy na celkové rozloze méně než čtvrtinový - Kartogram 2..

- ***Ve srovnání se sousedními zeměmi klesá podíl zemědělské půdy na celkové rozloze nejrychleji v ČR***

Ve srovnání se sousedními zeměmi (Německo DE, Rakousko AT, Polsko PL) klesá podle údajů Eurostatu podíl zemědělské půdy na celkové rozloze státu nejrychleji v ČR. Mezi roky 2003 a 2007 klesl tento podíl v ČR o 2,6 p.b. na 44,6 %, v Německu a v Rakousku byl tento pokles podstatně nižší, v Polsku dokonce vzrostl podíl zemědělské půdy na celkové rozloze o 3,4 p.b. - Graf č. 1-3.

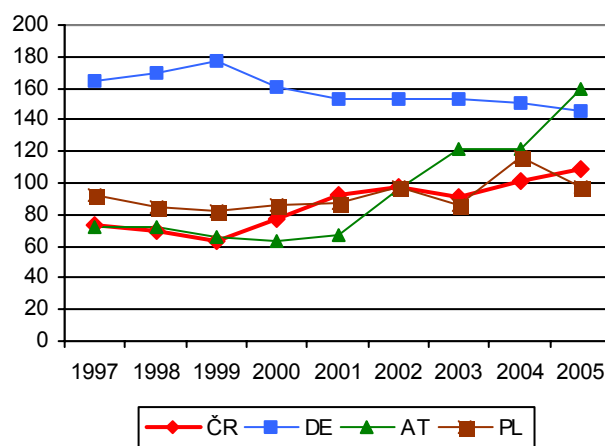
Ke zkvalitnění zemědělské půdy se používají průmyslová hnojiva. Podle údajů FAO spotřebovala ČR v roce 2005 v zemědělství 464,6 tis. tun čistých živin, v přepočtu na zemědělskou půdu to bylo 109 kg/ha (81 kg dusíku / ha, 64 kg fosfátu / ha a 14 kg draslíku / ha). V časové řadě od roku 1993 do roku 2005 se ČR přibližuje spotřebě těchto živin v sousedních zemích. Přestože bylo používání hnojiv v ČR v roce 1997 poloviční než v Německu, v roce 2005 to bylo jen o čtvrtinu méně - Graf č. 1-4.

Graf č. 1-3: Podíl zemědělské půdy na celkové rozloze v ČR a v sousedních zemích (%)

Pramen: Eurostat

Graf č. 1-4: Spotřeba průmyslových hnojiv v zem. (kg čistých živin / ha zem. půdy)

Pramen: FAO